TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVANEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Westeru states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 60 senttiä tuuma.
Kihlaus- ja vihkimailmotukset $1.50 kerta, $3.00 kolme kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset tilan mukaan.
Syntymä- ja nimenmuutosilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kolme kertaa, tavallista kokoa.
Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ilman varsyä ja 50 senttiä lisänäksua jokaiselta varssyltä ja kiitoslauseilta.
Halutaan tiedot, korkeintaan 30 sanaa, 50 senttia kerta, kolme kertaa $1.00.
Naima- ja avioeroilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $2.00 kerta, kolme kertaa $5.00. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan.
Kiitoslauseista tilan mukaan 60 senttiä tuumalta.
Paikkakunta-uutisilmotukset 60 senttiä tuuma.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.00 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.00 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60
Toimisto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefoomi: konttori 365, toimitus 832.

Asiamiehet

Joulukorttimalleista No. 7 ja 12 ovat loppuun myyty. Älkää ottako tilauksia enää näille numeroille.

Toverin puolustusrahasto

Astoria, Ore.
Aug. Koivisto ..... $ 1.00
Ed. Kangas 1.00
Maynard, Mass.
S. S. Osasto 50.00
Cleveland, Ohio.
S. S. Osasto 10.00

HOQUIAM, WASH.
Frank Niemisen listalla:
Frank Nieminen $1.00
John Friis 1.00
Olof Ronkainen 5.00
Nestor Heikkilä 1.00
E. Salonen 50

Mrs. E. Molanderin listalla:
E. Molander $2.00
P. Mattson 1.00
Jukka Varonen 1.00
Kaarlo Airaksinen 1.00
Gusti Alto 1.00
H. W. Paavila 5.00
Wili Tamma 1.00
Hj. Aho 2.00
J. M. 1.00
H. Hannila 4.00
Theo. Hannuksela 4.00
Mrs. F. Hietanen 1.00
H. Mäki 50
M. Hill 1.00
Nimetön 1.00
Skove 2.00
Mike Haapala 1.00
John Backman 1.00
John Nelson 1.00
Frank Hurme 1.00
Albin Matson 1.00
Emil Skinner 1.00
Gust Makela 1.00
Wili Hämäläinen 50
E. Alkula 1.00
A. Mäki 1.00

E. Hannulan listalla:
E. Hannula $2.00
A. Ottelin 1.00
H. Koski 25
Nestor Wirkkula 25
H. Peltonen 1.00
Oscar Ruotsala 50
Emil Mäki 50
Andy Kark 50
Wm. Sipponen 25
Jacob Toppari 25
Karl Lönnblad 1.00
Fred Sund 1.00
John Karl 1.00
Aug. Niemi 50
K. E. Jukkara 1.00
Herman Matson 1.00
A. Solki 1.00
P. Vasara 50
X. Y. Z. 50
F. Wartio 50
J. Kuningas 50
C. Asikainen 50

Arvid Tiaisen listalla:
Arvid Tiainen $2.00
John A. Beltt 1.00
A. Kulmala 1.00
Oscar Lainen 50
H. Lundman 50
Andrew Poukkula 50
Mrs. Hilma Manberg 50
Mary Kartano 50
Mrs. Wallin 25
Mrs. K. Nellis 1.00
Mrs. Mäki 50
Alex Smurakka 50
John Knut 50
Mrs. Brumström 25

PORTLAND, ORE.

Mrs. Hartikaisen listalla:
A. Laaman $1.00
Annie Aho 50
D. Laine 1.00
Hendrickson 50
W. Risku 50
O. Heikkinen 50
Selma Liukkonen 50
Aug. Ahti 50
O. Pellinen 2.00
Kust Räsänen 50
Jacob Kaukko 50
Helga Aho 50
Hilja Mäki 1.00
Selma Hartikainen 1.00

Toivossa ja epätoivossa

"Toivossa on hyvä elää," tavataan sanoa. Tuo pitää hyvin paikkansa amerikalaiseen liikemieheen nähden. Hän on melkein aina toivorikas siitä, että hänen saalistuksensa menestyy hyvin. Siitä johtuneekin se, että täällä yritetään mitä mielettömimpiä liikeyrityksiä ja jotkut onnistuvat hyvinkin.

Silloin kun Europassa alkoi sota, olivat porvarilliset lehdet täynnä kirjotuksia kuinka suuret liikemahdollisuudet se tuo tänne, ja kyllähän se toikin.

Mutta nyt on samoissa lehdissä ääni hiukan muuttunut. Samalla kun ne kuvittelevat mitä loistavimpia liikesuhteita rauhanteon jälkeen, huokuu niissä epätoivo.

Tuo kaksimielisyys johtuu asemasta, mihin liikemailma on joutunut rauhantilaan palaamisessa. Uskotaan sodan tuoneen suuretkin pääoman levenemismahdollisuudet. Saattohan se joksikin aikaa tuodakin, mutta vain hetkeksi. Nyt ollaan jo nopeasti kehittymässä siihen tilaan, ettei pääomalle jääkään suurta levenemisen mahdollisuutta. Kaikki maat tuottavat liikaa tavaroita, vaan markkinoita ei löydykään liioille tuotteille, kuten kapitalistisen yhteiskunnan lakien mukaan pitäisi tapahtua. Silloin halpaantuu kapitalistinen tuotanto yli maapallon. Se on kapitalistisen yhteiskuntakehityksen rajapyykki.

Tuo ristiriita kuvastuu jo siinä kaksimielisyydessä, missä liikemailma nykyään elää. Eli toisin sanoen: kapitalistisen yhteiskunnan kuolinkelloja soitetaan.

Trustisosialismia

Eräässä amerikalaisessa lehdessä kirjotetaan:

Amerikalainen yleisö on kuullut puhuttavan monenlaisesta sosialistmista ja eräänlaisen sosialismin eräiden suunnitelmien suhteen on se verrattain myötätuntoista. Se haluaa paräntaa niiden asemaa, jotka todella tekevät työtä joko aivoillaan tai käsillään. Se haluaa yleisten laitosten yhteistä omistusta, on taipuvainen uskomaan, että pääasi allisimmat luonnonrikkaudet, sellaiset kuin rautamalmivarastot kivihiili, kupari ja öljyvarastot jne. pitäisi olla kansan omaisuutta. Ajatus yleisestä yhteiskunnallisesta vakuutuksesta voittaa alaa ja maakeinottelijain suhteen kasvaa vastenmielisyys alituisesti. Mutta on olemassa muuan sosialismin laji, muuan uudenaikainen sosialismin laji, josta amerikalaiset eivät pidä ja josta niille ei ole ehdottomasti minkäänlaista hyötyä.

Se on trustisosialismia, jonka olemassaolon Wall Street Journal ilmotti ja on se vaarallisinta kaikista. Se on ehdottomasti epäamerikalaista, eikä meidän tarvitse mennä kauaksi nähdäksemme sen täydellisesti käytännössä.

Ainoastaan nimi on uusi.

Jos olet todellinen kansanvallan kannattaja, niin voit luoda siitä itsellesi oivallisen kuvan olettamalla näkeväsi muutamia pöyhkeitä leijonia, joiden ympärillä on suunnaton joukko alistuvaisia lampaita. Ei mitään työrettelöitä, ei mitään selkauksia aikaansaavia unioita, eikä mitään uppiniskaisia maanviljelijöitä, vaan kaikkialla suloinen pakollisen yhteistoiminnan sopusointu. Jos olet enemmän kuin nimellinen kansanvaltaisuuden kannattaja, voit mahdollisesti ylenkatseellisesti hymähtää koko tälle jutulle. Mutta sittenkin me, minä ja sinä, olemme seuranneet tämänlaisen sosialismin kehittymistä maassamme jo kahden vuosikymmenen ajan, antamatta sille sen vakavampaa huomiota.

Me olemme nähneet omaisuuksien keskittyvän sellaisella nopeudella, että jo vuonna 1910 kaksi prosenttia kansasta omisti kuusikymmentä prosenttia koko kansallisrikkaudesta, ja muuan ryhmä läheisessä yhteydessä toistensa kanssa olevia rahamiehiä — Morgan-Rockefeller ryhmä — omistaa enemmän kuin mitä koko maan rikkaus on länsipuolella Mississippi-virran. Ja sen jälkeen on Europan sota suunnattomasti edistänyt tätä rikkauksien keskittymistä. Niiden kahden sotavuoden ajalla, jolloin ei Yhdysvallat vielä ollut osallisena sotaan, nopeistui keskittymisprosessi kaksinkertaiseksi ja sen jälkeen kuin Yhdysvallat yhtyi sotaan, ovat trustisosialistit kulkeneet päämääräänsä kohden vielä paljoa nopeammin. Mitä merkitseekään sadan prosentin tulojen kohoaminen muuta kuin että biljoonan omistajasta tulee vuodessa kahden biljoonan omistaja ja viidenkymmenen prosentin tulojen kasvaminen sitä että hänestä tulee se kahdessa vuodessa.

Rauhaan jätetty monopoli voittaa.

Kaksi vuotta sitten laskivat John D. Rockefellerin omaisuuden tuntijat, että hän silloin omisti biljoonan ja että jos hän elää sadan vuoden ikäiseksi, omistaa hän silloin kolme biljoonaa, kohoten hänen omaisuutensa siihen vain yksinkertaisen kasvamisprosessin vaikutuksesta kasaantuneitten korkojen ja voittoosinkojen kautta. Monopoli suojelee kaikkea vaaranalaisuutta vastaan ja lisäksi takaa vielä paljoa korkeammat sisääntulo kuin muu liike. Senhän me olemme tienneet jo kauan. Mehän olemme tienneet jo pitkän a jan, että monopolit omistava kohta kaiken mikä on omistamisen arvoista, mutta siitä huolimatta olemme me koettaneet jotenkin tulla toimeen monopolien kanssa. Mitä syytä olisikaan meillä siis erikoisemmin hämästyä siitä, jos Wall Stree Journal nyt ilmottaa monopolien jo melkein täydellisesti saavuttaneen teollisen itsevaltiuden. Roosevelt esim. on niin varma trustisosialismin voitosta, että hän on tarjoutunut rahavallan käytettäväksi, päästäkseen kolmannen kerran presidentiksi. J. Roosevelt on verrattain älykäs silloin kun hänen omat etunsa ovat kysymyksessä.

Jos tätä trustisosialistien voittoa tahdotaan ehkäistä, on varsinaisen kansan ajateltava entisestään poikkeavalla tavalla ja toimittava nopeammin muutaman tulevan vuoden kuluessa.

Californian katsauksia

Lakossa oleville Oaklandin pannusepille ovat laivastohallinnon edustajat antaneet kovan päätöksen, he eivät ryhdy mihinkään sovitteluihin eivätkä keskusteluihin Bethlehemin jaardin lakkolaisten kanssa, ennenkuin nämä palaavat työhön. Ei ole tietoa siitä, onko samanlainen ukaasi annettu myöskin isännille, että mitään ei heidän kanssa puhella, ennenkuin ovat luvanneet täyttää miesten vaatimuksista ne kohdat, mitkä ovat käytännössä toisillakin laivajaardeilla.

San Franciscon Iron Trades Council on myöskin antanut pannusepille komennuksensa, on päättänyt erottaa Oaklandin pannuseppien union pois liitosta, elleivät lakkolaiset heti palaa työhön. Yksimielisesti ovat pannusepät äänestäneet pysyvänsä lakossa ja siis jäävät ulos rautatyöläisten liitosta. Selityksessään lakon syistä — isäntien puolelta se on sulku — sanovat pannusepät, että he vain tahtovat neljänkymmenenneljän tunnin viikkoa, jota toiset jaardit pitävät osittain käytännössä. Se vaatimus ei ole ristiriidassa Macyn sopimuksen kanssa. Kun hallitus lakkauttaa työt Liberty-jaardilla, mainitsivat lehdet syyksi työväen levottomuudet ja i. w. w.-läisyyden työväen keskuudessa. Sen lausunnon antoivat Bethlehem yhtiön herrat, tarkotuksella johtaa yleistä mielipidettä harhaan, vaikka työt lakkautettiin siksi, että oli jo ennakkotiedot tapahtuvasta välirauhasta. Se oli Bethlehemin virkailijain taholta puhdasta vihamielisyyttä.

Tässä jutussa on pahin seikka se, että tapahtui järjestön rikkoutumista, jota pomot käyttävät hyväkseen. Ei mikään ole heille suotavampaa, kuin työläisten erimielisyys. Nykyinen aika on kyllä sekä suotuisa että vahingollinen semmoiselle ilmiölle. Mieliala työläisten keskuudessa on herkempi uudemmalle käsityskannalle ja jos jossakin ryhmässä työläisiä on enempi taipumusta semmoiselle uudelle käsitykselle, joutuu se helposti vanhemmalla kannalla olevien kanssa erimielisyyteen ja repeämiset ovat mahdollisia. Samalla kun kuitenkin yleensä aletaan jo aavistaa teollisuusunionismin välttämättömyys, vaikka ei selvästi huomatakaan siihen johtavia syitä, eikä käsitetä mitä menettelytapoja nykyinen ja tuleva aika tulee vaatimaan, että työväki voittaisi semmoisia tuloksia, joista on hyötyä pysyvästi ja jatkuvasti työväenluokalle.

Puhtaasti ammatillisen unionismin kannalla olleet johtajatkin alkavat jo ymmärtää, että pelkkä palkankorotustaistelu ei tuota tuloksia, jotka todella kohottavat työväen elintasoa. Sittepä he viittaavat toiseen suuntaan pelastavana seikkana: työpäivän lyhennys on tehokkaampi, se tasaa työväelle jatkuvasti työtä. Ja se itse asiassa ei ole kyllä sen kumpempi pelastamaan työväenluokkaa tämän järjestelmän vallitessa. Sillä jos palkankorotusta aina vastaa hintojen nousu, niin työpäivän lyhennystä vastaavat työn tehokkuus ja parannetut koneet, joten tulos on taaskin sama koko työväenluokkaan nähden. Tietysti saavutettu vapaaaika on eduksi. Merkittävä kuitenkin on, että teollisuusunionismi alkaa muodostumaan teollisuuden kehityksen tuottaman tilanteen pakottamana.

Dollari-ruhtinas puhunut.

Unioiden särkijä kapteeni Robert Dollar on ollut toimissa. Lakkojen särkemiseksi suositteli hän ambulanssi-vaunuja, satamatyöläisten lakon aikana. Näinä päivinä on hän, edustaen Kiinan hallitusta, hankkinut Yhdysvalloilta laivatilauksia kiinalaisille, samalla kun tämän maan työläisiä laitetaan joukottain kävelylle laivarakennustöistä. Ollen laivaliikekapitalisti, on hän puhunut niiden laivojen tulevasta omistamisesta, joita hallituksen laskuun on rakennettu. Näin on kapteeni sanonut: "On paljon puhetta siitä, että hallitus vuokraisi laivojaan käyttöluvalla yksityisille, mutta ei mölsi niitä. Se olisi surkea erehdys. Ne ovat olleet laivojen omistajat, jotka entisyydessä ovat kehittäneet Englannin ja Amerikan ulkomaakaupan. Laivojen vuokraajilla ei olisi rahaa käyttää laivoja kauempaa kuin mitä ne voittoa tuottavasti voisivat tehdä. Vastuunalaiset laivojen omistajat pitäisivät liikettä yllä, vaikkapa se tuottaisi vahinkoakin, siksi kun parempi aika koittaisi ja sentähden pitäisivät yllä ulkomaakauppaamme."

Ette ole tainneet tietääkään, että dollari-ruhtinaamme pitävät yllä liikettä, "vaikka se tuottaisi tappiota". En ole vielä kuullut mitään muuta liikettä pidettävän käynnissä tappion uhalla, paitsi lakon särkemisliikettä. Se tuottaa aina tappiota. Sitä oli satamatyöläisten lakko ja sitä oli San Franciscon kaaramiesten lakko ja Mr. Dollar oli varmaan mukana näissä kummassakin lakossa. Hän tiesi, että vaikka se tuottaakin tappiota, pysyy heillä valta kun lakko saadaan murretuksi.

Ja laivojen yksityisille myyminen luonnollisesti kuuluu siihen paljon puhuttuun jälleenrakentamisohjelmaan, sitte seuraa lakkoja, ambulanssi-vaunuja, oikeusjuttuja, linnaa ja sitä tehden vanhaan tapaan. Kumpiko on suurempi, kansan pimeys vai sen kärsivällisyys?

A. V.

Yleisiä uutisia

MYRSKY RAIVONNUT ATLANNILLA

New York, 7 p. jouluk. — Ankara myrsky raivoaa Atlannilla Amerikan rannikolla ja on tuottanut suuria häiriöitä laivaliikenteelle, sekä huolta laivureille. New Yorkin satamaan tänään saapuviksi odotetuista 42 höyrylaivasta ainoastaan kolmen tiedetään lähenevän rannikkoa. Toisista merelle myrskyn tähden viivästyneistä ei ole vielä tietoja, joskaan haaksirikkoja ei ole vielä epäiltävissä.

Schwab eronnut laivahallituksesta

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 7 p. jouluk. — Virallisesti on ilmotettu, että presidentti Wilson on hyväksynyt Charles M. Schwabin anomuksen saada ero sota-kauppalaivaston hallitusviraston päällikön toimesta.

KAKSI SUOMALAISTA KAATUNUT RINTAMALLA

Sotarintamalla Ranskassa on kaatunut kaksi suomalaista: Erik J. Aho, Iron Beltistä, Wisconsinista ja Josef Purpura, Chicagosta, Illinoisista.

Oregonin vankilaskandaali

Salem, Ore., 7 p. jouluk. — Sen jälestä kun Marion kauntin suurvalamiehistö antoi lausunnon valtion vankilahallinnossa ilmenneistä epäkohdista osottaen, että epäkohdista kuxernööri Withycombe läheisine virkailijoineen oli edesvastuullinen on alkanut liikkua puheita kuvernööri Withycomben asettamisesta uudelleen äänestyksen alaiseksi "recall"-lakien nojalla.

OREGONIN TYÖVÄENLIITTO KOKOONTUU SALEMIIN.

Salem, 7 p. jouluk. — Täällä on ilmotettu, että influenssasulun tähden pitämättä jäänyt Bendissä pidettäväksi määrätty Oregon State Federation of Labor liiton konventsioni tulee pidettäväksi täällä alkaen tammikuun 6 päivänä.

‡ SÄHKÖSANOMIA ‡

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct 6th, 1917.)

Mooneyn puolustuslakosta luovuttu.

Butte, oMnt., 8 p. jouluk. — Täällä ilmotettiin, että päätettyä mielenosotuslakkoa Mooneyn puolesta ei tehdä maanantaina. Lakko on lykätty toistaiseksi määräämättä lähemmin aikaa. Lakon peruuttamisesta annettiin tieto Butte Bulletinin ylimääräisellä numerolla, jota levitettiin sunnuntaina ja jossa kehotettiin työläisiä menemään työhön.

Oaklandin pannusepät palanneet työhön.

Oakland, Cal., 8 p. jouluk. — Noin 700 pannuseppiä ja muita teräslaivojen rakentajia, jotka ovat lakossa eräistä vaatimuksista ovat lopettaneet lakon Bethlehem yhtiön laivatelakalla, kun yhtiö on hyväksynyt enimmät työläisten vaatimuksista. Vaatimukset koskivat 44-työtunnin työviikkoa, yliaika-palkkaa ja union oikeuttaa lähettää organiseeraajia telakalle kehottamaan miehiä yhtymään unioon.

Californiassa syytettyjen i. w. w.-läisten oikeusjuttu alkanut.

Sacramento, 8 p. jouluk. — Täällä tulee esille maanantaina t. k. 9 päivänä syytösjuttupa "rikokselisen sabotage-opin" levittämisestä syytteeseen asetettuja I. W. W. liiton jäseniä vastaan. Syytökset nostettiin kuvernööri Stephensin asunnolla tapahtuneen pommiräjähdyksen jälestä tehtyjen "tutkinnoitten" yhteydessä ja on syytettyjä kaikkiaan 62 henkeä, niitten joukossa muuan hienostoon lukeutuva naikkonen, Theodora Pollock, San Franciscosta.

Englanti vaatii sotakorvausta 39 biljoonaa dollaria.

Lontoo, jouluk. 9 p. — Saksalta vaaditaan 8 biljoonaa puntaa ($38,880,000,000) sotakorvausta Englannille ja sen alusmaille, kertoo "Daily Mail". Mainittu lehti kertoo sodan tulleen maksamaan Englannille ja sen alusmaille tuon summan ja sanoo se tuon Saksalta tulevan korvauksen vapauttavan englantilaiset maksamasta veroa vuosittain 400,000,000 puntaa ($1,944,000,000).

Mackensenin joukkoja riisutaan aseista.

Amsterdam, jouluk. 9 p. — Berliinistä lennätetään tänne että Unkarissa on alettu riisua aseista sinne pidätettyjä kenttämarsalkka Mackensenin joukkoja.

Sotilaita ei kuitenkaan tulla kauemmin pidättämään Unkarissa, vaan sallitaan heidän palata kotimaahansa.

Amerikalaiset Mainzissa.

Amsterdam, jouluk. 9 p. — Amerikalaiset joukot ovat menneet Mainziin, joka on Reinin Hessenin pääkaupunki ja jossa sijaitsee yksi vahvimmin varustettuja saksalaisia linnotuksia, kertoo puolivirallisen Wolffin uutistoimiston Berliinistä lähettämä tiedonanto.

Kaksi belgialaista 300 miestä käsittävää ratsuväkijoukkoa on mennyt Düsseldorffiin, joka on Reinin vasemmalla rannalla, 21 mailia luoteiseen Kölnistä.

Portugalin presidenttiä ammuttu

Lissabon, jouluk. 9 p. — Muuan tuntematon mies ampui viime perjantaina tämän kaupungin kadulla laukauksen Portugalin presidenttiä, toht. Sidonio Paesikia kohti. Kuula ei kuitenkaan osunut maaliinsa. Ampuja vangittiin.

Asettavat kaikki rikolliset oikeuden tutkittavaksi.

Lontoo, jouluk. 9 p. — Liittolaismaiden hallitukset ovat ilmottaneet aikomuksenaan olevan kutsua kaikki Saksan hallituksen entiset päämiehet kansainvälisen oikeusistuimen eteen tutkittavaksi, sanoi entinen pääministeri Asquith Rochdalessa lausantaina pitämässään puheessa.

Zürich, jouluk. 9 p. — Saksan hallitus on päättänyt ei vastustaa entisen kaiserin ja kruununprinssin Hollannista pois luovuttamista, kertovat tänne tulleet tiedonannot.

‡ Kansankirjeitä ‡

WASHINGTON

Tacoma

Työläisille asuntoja. Puolen miljoonan dollarin yhtiö, joka tulee rakentamaan asuntoja laivateollisuudessa työskenteleville työläisille, on perustettu. Tehtailijat ja kauppiaat tulevat luovuttamaan yllämainitun summan, josta saavat 6 pros. korkoa. Työläiset, jotka haluavat, tulevat saamaan kodin vähittäismaksulla kuukausittain. Tällä hommalla ei ole tarkotus riistää työläisiltä viimeisetkin sentit, kuten yksityiset voittoilijat tekevät, vaan puhtaasti avustaa työläisiä, niin vakuuttaa Tacoman majuri Riddell, joka on tämän homman yli valvoja.

Paljon työtä. Dodd teräslaivajaardin presidentti on nykyään täällä ja sanoo vähintäin 35 suurta rahtilaivaa ja kolme taistelulaivaa rakennettavan tällä telakalla. Nyt heti tarvittaisiin 2,000 työmiestä lisää, mutta ei ole asuntoja; niitä kyllä törröttää tyhjänä siellä täällä ympäri kaupunkia, vaan kun vanhasta vuotavasta huonepahasesta kiskotaan 45—50 dollaria kuussa, jota työläinen ei voi maksaa, niin siitä se pula johtuu. Täällä onkin yleinen tapa, että kun tiedetään miehen olevan laivajaardilla työssä (siellä kun muka on niin korkeat palkat), niin häneltä kiskotaan useasti enemmän kuin muilta. Niinpä tapahtui tässä hiljattain, kun laivajaardilla työskentelevä työmies meni ostamaan "overhaalia", että kysyttiin missä hän on työssä ja annettuaan vastauksen, määrättiin hinnaksi kolme dollaria, jota hän ei maksanut, vaan katkerasti kiroten poistui. Saavuttuaan ulkopuolelle, tapasi hän tuttavansa, joka käy St. Paulin myllyssä työssä. Hänet hän koetteeksi pyysi menemään samaan paikkaan ja ostamaan hänelle housut; ja tuttavansa sai kun saikin ne $2.50:llä. Niin että jos osa näistä työläisistä saakin parempaa palkkaa, niin kyllä heidän ympärilleen kokoontuvat kaikenlaiset syöpäläiset, ollenkaan ottamatta lukuun ennenkuulumattomia elintarpeiden hintoja. Ja pienempi palkkaisen täytyy tarpeistaan maksaa yhtä paljon kuin suurempipalkkaisenkin, ja liikemiehillä on hyvä — "business is booming", kuten he ilkkuvat. Mutta aika on tuleva, jolloin tällainen isänmaallisuuden nimessä kiskominen loppuu.

Varas vei auton. Dr. Warren Brown haki torstaipäivän automobiiliaan, mikä varastettiin keskiviikkoiltana hänen talonsa edestä, 911 N. I St. Kone oli Studebaker Six mallia, eikä sitä tähän mennessä vielä ole löydetty.

Kaupunki nyt kuiva. Eilen, t. k. 5 p. oli ensimäinen päivä, jolloin n. k. luukuiva laki oli voimassa. Nyt ei saa tuottaa väkijuomia muuta kuin kirkollisia toimituksia varten. Poliisi vangitsi 9 henkilöä juopumuksesta, takaussumma on nyt 100 entisen 25 tilalla. Nämä henkilöt tietysti olivat juopuneet entisistä viinoista.

Lentolehtisiä levitetty. Vanhoillinen työtoverini kertoi asuntonsa rappusilta löytäneensä lehtisen, jossa tehdään selkoa mitä varten juuri päättynyt sota oli ja kuka siitä hyötyi y. m., ja ukko sanoi, että niin se justiin on kuin noissa lehdissä sanotaan. Siis todistus lentolehtisten agitatsionista. — Humu Haneli.

Pearson

Osaston hommista. Meillä oli kokous 1 p. joulukuuta ja asioita oli kerääntynyt kokolailla paljon syystä, että ei ole ollut kokouksia moneen kuukauteen. Osaston homma on ollut kuin nukkuneen rukous. Paljon asioita saimme nyt sivuuttaa yli-ikäisinä. Keräyslistoja oli useampia. Keräyslistat Toverin hyväksi otettiin huomioon ja kerääjiksi valittiin Mrs. Hannula, Mrs. Carlson ja Mrs. Rissanen. Koettakaa parhaanne. Myöskin pidettiin virkailijain vaalit. Pöytäkirjuriksi ja järjestäjäksi jäivät entiset. Toisten virkojen täyttäminen jätettiin pöydälle syystä, että uusia virkaintoisia ei ollut ja vanhat sanoivat itsensä ylös. Tulkaa kaikin seuraavaan kokoukseen. Olemme yhtä velvotetut kaikin toimimaan jokainen kohdaltamme. — Miljoonanmarkan keräyslistat palautettiin osastolle ja niillä kertyneet rahat 25 dollaria 75 senttiä lähetettiin keskusvirastolle.

Naamiotanssit, jotka olivat 30 p. marraskuuta, onnistuivat kokolailla hyvin. Puhtaaksi niistä jäi 23 dollaria 77 senttiä. Onhan sitä siinäkin näin pikku paikoilla.

Talvi. Taas tuo kylmä talvikin lähestyy. Ilmat ovat sateiset ja kylmät. Luntakin sateli yhtenä päivänä. Kyllä kai ottaa lujalle monelle työläiselle päästä yli talven.

E. Hill.

Tuleeko naapurillesi Toveritarta? Jos ei, kauppaa sitä hänelle.

Astoriasta

(Jatkoa neljänneltä sivulta)

myrskyissä, jotka täällä vallitsevat talviseen aikaan. Samalla osotetaan valituskirjelmässä, että nykyisessä rakennuksessa voidaan sijottaa istumille ainoastaan 75 henkeä, että rakennus on huonosti valaistu ja ilmavaihto surkunnossa. Kopio valituskirjelmästä lähetetään myös Washingtoniin, D. C., rautatiehallinnolle.

Vesimaksut olisi suoritettavat tänään tai huomenna, jos tahdotaan välttää 25 sentin ylimääräinen sakko.

Onko varasliitto toimimassa? Merkkinä Astorian suurkaupunkilaistumisesta voidaan pitää poliisin olettamusta, että paikkakunnalla on vakituinen varasrengas toimimassa erikoisalanaan automobiiliosien pakkoluovuttaminen. Poliisi vangitsi perjantaina erään Laslo Horceny-nimisen henkilön epäillen häntä tuon otaksutun renkaan johtajaksi ja Horcenyn asunnossa, 5:nnen kadun ja Olneyn kulmassa, löydettiinkin iso varasto varastettuja automobiilitavaroita, s. t. s. kaikenlaisia irtonaisia kappaleita, mitä automobiileistä suinkin voidaan kuljettaa. Poliisi epäilee, että Horceny toimii välittäjänä, kooten varastoon varastetut tavarat, jotka sitten myö miten parhaiten sopii.

Hallituksen täkäläinen rakennus, jossa postikonttori sijaitsee, on jo käynyt pieneksi hallituksen paikallisille virastoille. Niinpä tullilaitoksen on täytynyt vuokrata huoneuston toimiaan varten Spexarth-rakennuksessa. Valitetaan, että nykyinen postikonttori on liian ahdas lisääntyneelle postiliikkeelle.

Miellyttävä Joululahja!

Hämmästyttävä kello, ainoastaan $8.85

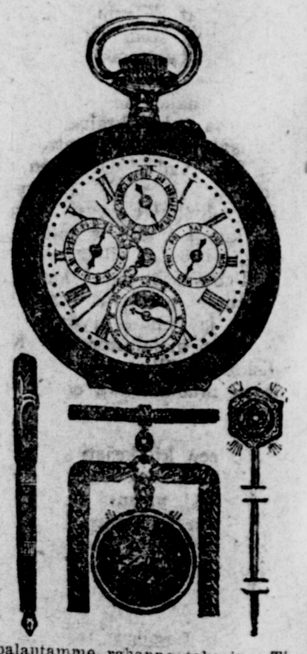

Tämä kuva näyttää uutuuden taskukellosta, joka on viimeistä keksintöä. Se on mielenkiintoisin ja huomiota herättävin taskukello maailmassa, jollaisesta ei koskaan ennen ole kuultu. Se on ihanne kelloista, josta annamme lyhyen esityksen. Tässä kellossa on kuusi viisaria, jotka näyttävät: 1) tunnit, 2) minuutit ja sekunnit, 3) osottavat viikon päivät, 4) kuukauden päivät, 5) näyttävät kuukaudet, 6) kuun liikunnan. Kellon kuoret ovat vahvat, ja kauniit. Kellon sisäosat on tehty parhaasta Englannin teräksestä, varustettu oikeilla kivillä aj taataan 20 vuodeksi. Nämä kellot ovat parhaat ajan pitäjät ja tyydyttävät jokaista joka on riippuvainen varmasta ajasta. Joka kellon mukana lähetämme tarkat ohjeet, kuinka kelloa on käsiteltävä. Jos teillä on tällainen kello, ette te tarvitse kalenteria, ainoastaan katsotte kellostanne, mikä kuukausi ja päivä on menossa, milloin kuu nousee tai laskee, mikä aika, minuutti ja sekunti se on. Näitä kelloja ei saa ostaa kaupoista, vaan ainoastaan meiltä. Tämä kello on vähintäinkin $20.00 arvoinen, mutta kun me haluamme tehdä sen tunnetuksi, myymme sitä nyt lyhyen ajan $8.85. Jokainen voi nyt hankkia itselleen tällaisen kellon ja on tyytyväinen siihen koko elämänsä ajan. Kello on varmasti sama kuin me ilmotamme, jollette ole tyytyväinen, palautamme rahanne takasin. Tilatkaa heti itsellenne tämä ihmeteltävän halpa kello, ennen kun hinta kohoaa.

Vapaasti! Jokainen joka leikkää tämän ilmotuksen tästä lehdestä ja lähettää sen tilauksensa mukana, saa varmasti kultatäytteiset kelloperät, kravattineulan ja fountain kynän vapaasti. Älkää lähettäkö rahaa, vaan ainoastaan 35 sentin edestä postimerkkejä postikuluiksi tilauksen mukana ja kellon voitte maksaa sitten kun olette saaneet kaikki mitä olemme luvanneet. Lähettäkää tilaus tänään osotteella:
VARIETY SALES CAMPANY, Dept. 802, 3306 W. Crystal St., Chicago, Ill.